

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla)

26 ta' Settembru 2013*

“Regolament (KE) Nru 1371/2007 — Drittijiet u obbligi tal-passiġġieri ferrovjarji — Artikolu 17 — Kumpens marbut mal-prezz tal-biljett tat-trasport fil-każ ta' dewmien — Esklużjoni fil-każ ta' forza maġġuri — Ammissibbiltà — L-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 30(1) — Setgħat tal-korp nazzjonali inkarigat bl-applikazzjoni ta' dan ir-regolament — Possibbiltà li jiġi impost fuq it-trasportatur ferrovjarju li jbidel il-kundizzjonijiet għal kumpens tal-passiġġieri”

Fil-Kawża C-509/11,

li għandha bħala suġġett it-talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Verwaltungsgerichtshof (l-Awstrija), permezz ta' deċiżjoni tat-8 ta' Settembru 2011, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-30 ta' Settembru 2011, fil-proċeduri mibdija minn

ÖBB-Personenverkehr AG,

fil-preżenza ta':

Schienen-Control Kommission,

Bundesministerin für Verkehr, Innovation und Technologie,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn A. Tizzano, President tal-Awla, M. Berger, A. Borg Barthet (Relatur), E. Levits u J.-J. Kasel, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: N. Jääskinen,

Reġistratur: A. Impellizzeri, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-22 ta' Novembru 2012,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ipprezentati:

- għall-ÖBB-Personenverkehr AG, minn A. Egger, avukat,
- għas-Schienen-Control Kommission, minn G. Hellwagner u N. Schadler, kif ukoll minn G. Redl, bħala aġenti,
- għall-Gvern Awstrijak, minn C. Pesendorfer, bħala aġent,
- għall-Gvern Ġermaniż, minn T. Henze u J. Kemper, bħala aġenti,

* Lingwa tal-kawża: il-Ġermaniż.

- għall-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, bħala aġent, assistita minn W. Ferrante, avvocato dello Stato,
  - għall-Gvern Svediz, minn A. Falk, bħala aġent,
  - għall-Kummissjoni Ewropea, minn G. Braun u H. Støvlbæk, bħala aġenti,
- wara li semgħet il-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tal-14 ta' Marzu 2013, tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċizzjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 17 u 30 tar-Regolament (KE) Nru 1371/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-23 ta' Ottubru 2007, dwar id-Drittijiet u l-Obbligi tal-passiġġieri tal-ferroviji (ĠU L 315, p. 14).
- 2 Din it-talba giet ipprezentata fil-kuntest ta' rikors ipprezentat minn ÖBB-Personenverkehr AG (iktar 'il quddiem l-“ÖBB-Personenverkehr”) kontra d-deċizzjoni tax-Schienen-Control Kommission (Kummissjoni ta' Kontroll tas-Sistema Ferrovjarja, iktar 'il quddiem il-“Kommission”), tas-6 ta' Diċembru 2010, dwar kundizzjonijiet għal kumpens lill-passiġġieri tal-ferroviji mill-ÖBB-Personenverkehr.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt internazzjonali

- 3 Il-ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Organizzazzjoni Intergovernattiva għat-Trasport Internazzjonali bil-Ferrovija, dwar l-Adeżjoni tal-Unjoni Ewropea mal-Konvenzjoni li tirrigwarda t-Trasport Internazzjonali bil-Ferrovija tad-9 ta' Mejju 1980, kif emendata bil-Protokoll ta' Vilnius tat-3 ta' Ġunju 1999 (iktar 'il quddiem il-“COTIF”), iffirmat fit-23 ta' Ġunju 2011 f'Berna (l-Isvizzera), daħal fis-seħħ, b'konformità mal-Artikolu 9 tiegħu, fl-1 ta' Lulju 2011.
- 4 L-Artikolu 2 ta' dan il-ftehim jistipula:

“Mingħajr preġudizzju għall-objettiv u l-iskop tal-Konvenzjoni biex tippromwovi, ittejjeb u tiffacilita t-trasport internazzjonali bil-ferrovija u mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni sħiħa tagħha fir-rigward ta' Partijiet Kontraenti oħra għall-Konvenzjoni, fir-relazzjonijiet reċiproci tagħhom, il-Partijiet għall-Konvenzjoni li huma Stati Membri tal-Unjoni għandhom japplikaw ir-regoli tal-Unjoni u għalhekk m'għandhomx japplikaw ir-regoli li jirriżultaw minn dik il-Konvenzjoni hlief sakemm ma jkunx hemm regola tal-Unjoni li tirregola s-sugġett partikolari kkonċernat.”

Id-dritt tal-Unjoni

- 5 Skont il-premessi 1 sa 3 tar-Regolament Nru 1371/2007:
“(1) Fil-qafas tal-politika komuni tat-trasport, huwa importanti li d-drittijiet ta' l-utent tal-passiġġieri ferrovjarji jkunu mharsa u ttejjeb il-kwalità u l-effettività tas-servizzi ferrovjarji tal-passiġġieri sabiex jiġi megħjun it-tkabbir tas-sehem tat-trasport ferrovjarju meta mqabbel ma' mezzi oħra ta' trasport.

- (2) Il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni “L-Istrateġija dwar il-Politika tal-Konsumatur għall-2002-2006” [...] tistabilixxi l-għan li jinkiseb livell għoli ta’ harsien tal-konsumatur fil-qasam tat-trasport, kif jitleb l-Artikolu 153(2) tat-Trattat [KE].
- (3) Għaladarba l-passiġġier tal-ferroviji huwa l-parti d-dgħajfa fil-kuntratt tat-trasport, għandhom jiġu mharsa d-drittijiet tal-passiġġier f’dan ir-rigward.”
- 6 Il-premessi 6, 13 u 14 ta’ dan ir-regolament jipprovdu:
- “(6) It-tiżni tad-drittijiet tal-passiġġieri ferrovjarji għandu jinbena fuq is-sistema eżistenti ta’ liġi internazzjonali dwar dan is-suġġett li tinsab fl-Appendiċi A — Regoli uniformi dwar il-Kuntratt għat-Trasport Internazzjonali ta’ Passiġġieri u Bagalji bil-Ferrovija (CIV) mal-[COTIF] [(i)ktar ‘il quddiem ir-“Regoli Uniformi CIV”)]. Madankollu huwa mixtieq li l-kamp ta’ applikazzjoni ta’ dan ir-Regolament jiġi estiż sabiex jiproteġi mhux biss il-passiġġieri internazzjonali imma wkoll passiġġieri domestiċi.
- [...]
- (13) Id-drittijiet imsaħhin ta’ kumpens u ta’ assistenza fil-każ ta’ dewmien, ta’ telf ta’ konnessjoni jew ta’ taħsir ta’ servizzi għandhom iwasslu għal incentivi akbar għas-suq tal-passiġġieri ferrovjarji, għall-benefiċċju tal-passiġġieri.
- (14) Huwa mixtieq li dan ir-Regolament għandu jgħid sistema ta’ kumpens għall-passiġġieri fil-każ ta’ dewmien, li hija marbuta mar-responsabbiltà ta’ l-impriza tal-ferrovija, fuq l-istess bażi bħas-sistema internazzjonali pprovduta mill-COTIF u b’mod partikolari l-appendiċi CIV għalih dwar id-drittijiet tal-passiġġieri.”
- 7 Skont il-premessi 22 u 23 tar-Regolament Nru 1371/2007:
- “(22) L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu penali applikabbli għall-ksur ta’ dan ir-Regolament u jiżguraw li dawn il-penali jiġu applikati. Il-penali, li jistgħu jinkludu l-ħlas ta’ kumpens lill-persuna in kwistjoni, iridu jkunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.
- (23) Peress li l-għanijiet ta’ dan ir-Regolament, jiġifieri l-iżvilupp tal-ferroviji tal-Komunità u l-introduzzjoni tad-drittijiet tal-passiġġieri, ma jistgħux jintlaħqu biżżejjed mill-Istati Membri u għalhekk jistgħu jintlaħqu aħjar fuq livell Komunitarju, il-Komunità tista’ tadotta miżuri skond il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stipulat fl-Artikolu 5 [KE]. B’konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit f’dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jinkisbu dawk l-għanijiet.”
- 8 L-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 1371/2007 jipprovdi:
- “Għall-għan ta’ dan ir-Regolament għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:
- 1) “impriza ferrovjarja” tfisser impriza ferrovjarja kif definita fl-Artikolu 2 tad-Direttiva 2001/14/KE [...], u kwalunkwe impriza pubblika jew privata, li l-attività tagħha hi li ttipprovdi t-trasport ta’ merkanzija u/jew passiġġieri bil-ferrovija fuq il-bażi li l-impriza għandha tiżgura l-għid; dan jinkludi wkoll imprizi li jipprovdu biss il-għid;
- [...]
- 8) “Kuntratt ta’ trasport” tfisser kuntratt ta’ trasport bi ħlas jew mingħajr ħlas bejn impriza ferrovjarja jew bejjieġ tal-biljetti u l-passiġġier għall-provvediment ta’ servizz ta’ trasport wiehed jew aktar;

[...]

16) “Kondizzjonijiet Ġenerali tat-trasport” tfisser il-kondizzjonijiet tat-trasportatur fil-forma ta’ kondizzjonijiet ġenerali jew tariffi legalment fis-seħh f’kull Stat Membru u li saru, bil-konkluzjoni tal-kuntratt tat-trasport, parti integrali minnu;

[...]”

9 Skont l-Artikolu 6 ta’ dan ir-regolament:

“1. L-obbligi lejn il-passiġġieri skond dan ir-Regolament ma jistgħux jiġu limitati jew irrinunzjati, b’mod partikolari permezz ta’ xi deroga jew klawżola restrittiva fil-kuntratt ta’ trasport.

2. L-imprezzi ferrovjarji jistgħu joffru kondizzjonijiet kuntrattwali aktar favorevoli għall-passiġġieri mill-kondizzjonijiet imniżżla f’dan ir-Regolament.”

10 L-Artikolu 11 tal-imsemmi regolament jipprovdi:

“Bla ħsara għad-Dispożizzjonijiet ta’ dan il-Kapitolu, u bla ħsara għal-liġi nazzjonali applikabbli li tagħti lill-passiġġieri iktar kumpens għall-ħsarat, ir-responsabbiltà ta’ l-imprezzi ferrovjarji fir-rigward tal-passiġġieri u l-bagalji tagħhom għandha tkun regolata minn Kapitolu I, III u IV tat-Titolu IV, Titolu VI u Titolu VII ta’ Anness I.”

11 L-Artikolu 15 tal-istess regolament jistabbilixxi:

“Bla ħsara għad-Dispożizzjonijiet ta’ dan il-Kapitolu, ir-responsabbiltà ta’ l-imprezzi ferrovjarji fejn jidhlu dewmien, konnessjonijiet li ma ntlahqux u kancellazzjonijiet għandha tkun regolata mill-Kapitolu II tat-Titolu IV ta’ l-Anness I.”

12 Skont l-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1371/2007:

“1. Mingħajr ma jitlef id-dritt għat-trasport, passiġġier jista’ jitlob kumpens għal dewmien mingħand l-imprezza ferrovjarja jekk ikollu dewmien bejn il-postijiet ta’ tluq u ta’ wasla mogħtija fuq il-biljett li għalih il-biljett ma ġiex rimborsat skond l-Artikolu 16. Il-kumpens minimu għal dewmien għandu jkun kif ġej:

a) 25 % tal-prezz tal-biljett f’każ ta’ dewmien ta’ 60 minuta sa 119-il minuta;

b) 50 % tal-prezz tal-biljett f’każ ta’ dewmien ta’ 120 minuta jew aktar.

Passiġġieri li jkollhom pass ta’ l-ivjaġġar jew biljett stagunali u li jiffaċċjaw dewmien jew kancellazzjonijiet rikorrenti matul il-perjodu ta’ validità tagħhom jistgħu jitolbu kumpens adegwat skond l-arranġamenti ta’ kumpens ta’ l-imprezza ferrovjarja. Dawn l-arranġamenti għandhom jistabilixxu il-kriterji għad-determinazzjoni tad-dewmien u għall-kalkolu tal-kumpens.

Il-kumpens għad-dewmien għandu jkun ikkalkulat f’relazzjoni mal-prezz li l-passiġġier ikun fil-fatt hallas għas-servizz ittardjat.

Fejn il-kuntratt ta’ trasport huwa għal vjaġġ bir-ritorn, il-kumpens għal dewmien ’l hemm jew ’l hawn għandu jiġi kkalkulat fuq nofs il-prezz imħallas għall-biljett. Bl-istess mod il-prezz għal dewmien fis-servizz taħt kwalunkwe kuntratt ta’ trasport ieħor li jippermetti diversi proporzjonalment għall-prezz sħiħ.

Il-kalkolu tal-perijodu ta' dewmien m'għandux jieħu kont ta' kwalunkwe dewmien li l-impriza ferrovjarja tista' turi li seħħ barra t-territorji li fihom it-Trattat li jstabilixxi l-Komunità Ewropea huwa applikat.

2. Il-kumpens tal-prezz tal-biljett għandu jiġi mħallas fi żmien xahar wara s-sottomissjoni tat-talba għal kumpens. Il-kumpens jista' jiġi mħallas f'vawċers u/jew servizzi oħra jekk it-termini huma flessibbli (b'mod partikolari fir-rigward tal-perijodu tal-validità u d-destinazzjoni). Il-kumpens għandu jithallas fi flus fuq talba tal-passiġġier.

3. Il-kumpens tal-prezz tal-biljett m'għandux jitnaqqas permezz ta' spejjeż ta' transazzjonijiet finanzjarji bħal miżati, spejjeż tat-telefon jew bolol. L-impriza ferrovjarja jistgħu jdaħħlu livell minimu li tahtu ma jsirux ħlasijiet ta' kumpens. Dan il-livell ma jstax ikun aktar minn [EUR] 4.

4. Il-passiġġier m'għandu l-ebda dritt għal kumpens jekk jiġi infurmat bid-dewmien qabel jixtri l-biljett, jew jekk id-dewmien, minħabba kontinwazzjoni fuq servizz differenti jew tibdil tar-rotta, jibqa' taht is-60 minuta.”

13 L-Artikolu 18(1) sa 3 ta' dan ir-regolament jipprovdi:

“1. F'każ ta' dewmien fil-wasla jew fit-tluq, il-passiġġieri għandhom jinżammu infurmati dwar is-sitwazzjoni u l-ħin stmat tat-tluq u l-ħin stmat tal-wasla mill-impriza ferrovjarja jew mill-amministratur ta' l-istazzjon hekk kif tali informazzjoni tkun disponibbli.

2. F'każ ta' kwalunkwe dewmien kif imsemmi fil-paragrafu 1 ta' aktar minn siegħa, il-passiġġieri għandhom jiġu offruti b'xejn:

- a) ikliet u rinfreski b'mod raġonevoli skond il-ħin ta' stennija, jekk ikunu disponibbli fuq il-ferrovija jew fl-istazzjon jew jistgħu b'mod raġonevoli jkun pprovduti;
- b) lukanda jew akkomodazzjoni oħra, u trasport bejn l-istazzjon ferrovjarju u l-post ta' akkomodazzjoni, f'każijiet fejn jeħtieġu waqfa ta' lejl jew aktar jew tkun teħtieġ waqfa addizzjonali, fejn u meta jkun fiżikament possibbli;
- ċ) jekk il-ferrovija tkun imwaħħla fuq il-linji, trasport mill-ferrovija sa l-istazzjon ferrovjarju, sal-punt tat-tluq alternattiv jew sad-destinazzjoni aħħarija tas-servizz, fejn u meta jkun fiżikament possibbli.

3. Jekk is-servizz ferrovjarju ma jkunx jista' jtkompla aktar, l-impriza ferrovjarja għandhom jorganizzaw kemm jista' jkun malajr servizzi ta' trasport alternattiv għall-passiġġieri.

[...]”

14 L-Artikolu 30 tal-imsemmi regolament jipprovdi:

“1. Kull Stat Membru għandu jaħtar entità jew entitajiet responsabbli mill-infurzar ta' dan ir-Regolament. Kull entità għandha tieħu l-miżuri neċessarji biex tiżgura li d-drittijiet tal-passiġġieri huma rrispettati.

Fl-organizzazzjoni, d-deċiżjonijiet ta' finanzjament, l-istruttura legali u t-teħid ta' deċiżjonijiet tagħha kull entità għandha tkun indipendenti minn kwalunkwe amministratur ta' l-infrastruttura, entità li għandha f'idejha l-imposizzjoni tad-drittijiet, mill-entità li talloka jew mill-impriza ferrovjarja.

L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni bl-entità jew entitajiet maħtura skond dan il-paragrafu u bir-responsabbiltajiet rispettivi tagħha jew tagħhom.

2. Kull passigġier jista' jilmenta mal-korp mahtur taht il-paragrafu 1, jew ma' kwalunkwe korp xieraq iehor mahtur minn xi Stat Membru, fuq allegat ksur ta' dan ir-Regolament.”

15 L-Artikolu 32 ta' dan l-istess regolament jipprovdi:

“L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-pieni applikabbli għall-ksur tad-Dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament u għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li jiġu implimentati. Il-pieni previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw dawk ir-regoli u l-miżuri lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard mit-3 ta' Ġunju 2010 u għandhom jinnotifikawha mingħajr dewmien bi kwalunkwe emenda sussegwenti li taffetwahom.”

16 L-Anness I tar-Regolament Nru 1371/2007 jinkludi estratt mir-Regoli Uniformi CIV.

17 Il-Kapitolu II tat-Titolu IV ta' dawn ir-regoli, intitolat “Responsabbiltà f'każ ta' Nuqqas ta' Żamma ma' l-Iskeda tal-Ħin” jinkludi Artikolu 32, artikolu uniku f'dan il-kapitolu, ifformulat kif ġej:

“1. It-trasportatur għandu jkun responsabbli għall-passigġier għal telf jew ħsara li tirriżulta mill-fatt li, minhabba kancellazzjoni, ittardjar [dewmien] ta' ferrovija jew konnessjoni li ma ntlahqitx, il-vjaġġ tiegħu ma jstax jtkompla fl-istess jum, jew li kontinwazzjoni tal-vjaġġ fl-istess jum ma tistax tintalab b'mod raġonevoli minhabba ċirkostanzi speċifiċi. Il-ħsarat għandhom jinkludu l-ispejjeż raġonevoli ta' akkomodazzjoni kif ukoll l-ispejjeż raġonevoli li jkun hemm b'zonn biex jiġu nnotifikati l-persuni li qed jistennew lill-passigġier.

2. It-trasportatur għandu jiġi meħlus minn din ir-responsabbiltà, meta l-kancellazzjoni, l-ittardjar jew il-konnessjoni li ma ntlahqitx hija attribwibbli għal waħda minn dawn il-kawzi [raġunijiet] li ġejjin:

- a) ċirkostanzi mhux konnessi ma' l-operat tal-linja tal-ferrovija li t-trasportatur, minkejja li ha l-kura meħtieġa fiċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ, ma setax jevita u li ma setax jipprevjeni l-konsegwenzi tagħhom;
- b) tort fuq il-parti tal-passigġier; jew
- c) l-imġiba ta' parti terza li t-trasportatur, minkejja li ha l-kura meħtieġa fiċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ, ma setax jevita u li ma setax jipprevjeni l-konsegwenzi tagħhom; impriza oħra li tuża l-istess infrastruttura tal-linja tal-ferrovija ma tistax titqies bħala parti terza; id-dritt għar-rikors m'għandux jiġi affettwat.

3. Il-liġi nazzjonali għandha tiddetermina jekk u sa liema livell għandu t-trasportatur iħallas il-ħsarat għal ħsara barra minn dik prevista fil-paragrafu 1. Din id-Dispożizzjoni għandha tkun mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 44.”

Id-dritt Awstrijak

18 L-Artikolu 22a(1) tal-liġi federali li tirrigwarda l-ferroviji, materji speċifiċi għall-vetturi ferrovjarji u għat-traffiku ferrovjarju (Bundesgesetz über Eisenbahnen, Schienenfahrzeuge auf Eisenbahnen und den Verkehr auf Eisenbahnen, BGBl.60/1957), kif emendata (BGBl. I, 25/2010, iktar 'il quddiem il-“liġi dwar il-ferroviji”), jistabbilixxi:

“It-tariffi għall-provvista ta' servizzi ferrovjarji fuq rotot ewlenin u n-netwerk sekondarju għandhom jinkludu kundizzjonijiet għal kumpens skont id-dispożizzjonijiet dwar ir-rimbors tal-prezz tal-biljett stabbiliti fl-Artikolu 2 tal-liġi federali li tikkonċerna r-[Regolament Nru 1371/2007] u konformi mal-Artikolu 17 tar-[Regolament Nru 1371/2007].”

19 Skont l-Artikolu 78b(2) tal-liġi dwar il-ferroviji:

“Il-[Kommission] għandha:

[...]

2. tiddikjara totalment jew parzjalment nulli u bla effett il-kundizzjonijiet għal kumpens skont ir-[Regolament Nru 1371/2007] meta l-impriża ferrovjarja ma tkunx adottathom skont ir-rekwiziti tal-Artikolu 17 tar-[Regolament Nru 1371/2007].”

20 L-Artikolu 167(1) tal-liġi dwar il-ferroviji tipprovdi li kull min ma jipubblikax il-kundizzjonijiet għal kumpens skont l-Artikolu 22a(1) ta’ din il-liġi jwettaq ksur amministrattiv u għandu jiġi ppenalizzat mill-amministrazzjoni reġjonali b’multa li tista’ titla’ sa EUR 2 180.

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

21 L-ÖBB-Personenverkehr hija impriża ferrovjarja, fis-sens tal-Artikolu 3(1) tar-Regolament Nru 1371/2007.

22 Peress illi l-kundizzjonijiet għal kumpens marbuta mal-prezz tal-biljett, li din l-impriża tapplika fil-kuntratti ta’ trasport tagħha li tkun ikkonkludiet mal-passiġġieri, ma humiex konformi mal-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1371/2007, b’deċiżjoni tas-6 ta’ Diċembru 2010, il-Kommission talbet lill-ÖBB-Personenverkehr sabiex tbiddilhom.

23 B’mod partikolari, il-Kommission ordnat it-tneħħija ta’ klawzola li permezz tagħha, id-dritt għal kumpens jew għar-rimbors tal-ispejjeż sostnuti huwa eskluż fil-każ fejn id-dewmien huwa imputabbli għal waħda minn dawn ir-raġunijiet segwenti:

— nuqqas min-naħa tal-passiġġier;

— l-aġir ta’ terz li t-trasportatur ma setax jevita u li ma setax jipprevjeni l-konsegwenzi tiegħu, minkejja li kien diliġenti biżżejjed fiċ-ċirkustanzi;

— ċirkustanzi mhux konnessi mal-operat tal-linja tal-ferrovija li t-trasportatur, minkejja li eżerċita d-diliġenza meħtieġa fiċ-ċirkustanzi partikolari tal-każ, ma setax jevita u li ma setax jipprevjeni l-konsegwenzi tagħhom;

— limitazzjoni ta’ traffiku minħabba strajk, meta l-passiġġier ikun ġie infurmat b’mod xieraq dwar dan, u

— servizzi ta’ trasport li ma jagħmlux parti mill-kuntratt ta’ trasport.

24 L-ÖBB-Personenverkehr ipprezentat rikors kontra din id-deċiżjoni quddiem il-Verwaltungsgerichtshof.

25 Din l-impriża targumenta, minn naħa, li l-Kommission ma għandhiex setgħa sabiex tordna emenda għall-kundizzjonijiet ġenerali tal-bejgħ tagħha u, min-naħa l-oħra, li mir-Regolament Nru 1371/2007 jirriżulta li l-impriża ferrovjarja huma eżentati mill-obbligu li jikkumpensaw lill-passiġġieri meta d-dewmien huwa dovut għal forza maġġuri. F’dan ir-rigward, l-ÖBB-Personenverkehr targumenta, b’mod partikolari, li l-Artikolu 15 ta’ dan ir-regolament fir-rigward ta’ din il-kwistjoni jirreferi għall-Artikolu 32 tar-Regoli Uniformi CIV, inkwantu każijiet ta’ eżenzjoni ta’ responsabbiltà msemmija f’din l-aħhar dispożizzjoni huma applikabbli wkoll fil-kuntest tal-Artikolu 17 tal-imsemmi regolament.

- 26 Għall-kuntrarju, il-Kommission issostni li l-ordni magħmula fil-konfront ta' impriża ferrovjarja sabiex tapplika ċerti kundizzjonijiet għal kumpens jew li tastjeni milli tapplika kundizzjonijiet ta' trasport li jirrestringu d-drittijiet tal-passiġġieri kif ipprovduti fir-Regolament Nru 1371/2007, tista' tkun ibbażata direttament fuq l-Artikolu 30(1) tar-Regolament. Barra minn hekk, hija ssostni li l-Artikolu 17 ta' dan ir-regolament huwa eżawrenti. Konsegwentement, impriża ferrovjarja li, b'konformità ma' dak previst fl-Artikolu 6(1) tal-imsemmi regolament, ma tistax tillimita l-obbligi tagħha u lanqas teżenta ruhha minnhom fir-rigward tal-passiġġieri lanqas ma tista' taġixxi b'dan il-mod fil-kuntest ta' dan l-Artikolu 17, inkluż fil-każ ta' forza maġġuri.
- 27 F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Verwaltungsgerichtshof iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri u li tagħmel is-segweni domandi preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja:
- “1) L-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 30(1) tar-[Regolament Nru 1371/2007] għandu jiġi interpretat fis-sens li, il-korp nazzjonali inkarigat bl-applikazzjoni ta' dan ir-regolament huwa awtorizzat jippreskrivi, b'mod vinkolanti fuq impriża tal-ferroviji li l-kundizzjonijiet tal-kumpens għar-rimbors tal-prezz ta' biljett ma jikkorrispondux mal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 17 ta' dan ir-regolament, il-kontenut speċifiku tal-kundizzjonijiet tal-kumpens li għandhom jintużaw minn din l-impriża, minkejja li d-dritt nazzjonali jagħtih biss il-possibbiltà li jiddikjara n-nullità ta' tali kundizzjonijiet?
- 2) L-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1371/2007 għandu jiġi interpretat fis-sens li, impriża tal-ferroviji tista' teskludi l-obbligu tagħha li tirrimborsa prezz ta' biljett fil-każ ta' forza maġġuri, b'applikazzjoni b'analogija tal-motivi ta' esklużjoni previsti fir-[Regolament (KE) Nru 261/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-11 ta' Frar 2004, li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jithallewx jitiġħu u ta' kancellazzjoni jew dewmien twil ta' titjriet, u li jhassar ir-Regolament (KEE) Nru 295/91 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 7, Vol. 8, p. 10), Regolament (UE) Nru 1177/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-24 ta' Novembru 2010, dwar id-drittijiet tal-passiġġieri meta jivvjaġġaw bil-baħar jew minn passaġġi fuq l-ilma interni u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 (ĠU L 334, p. 1), u Regolament (UE) Nru 181/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tas-16 ta' Frar 2011, dwar id-drittijiet tal-passiġġieri fit-trasport bix-xarabank u bil-kowċ u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 (ĠU L 55, p. 1)], jew inkella billi testendi, [ukoll] għall-każijiet ta' rimbors tal-prezz tal-biljetti, l-esklużjonijiet tar-responsabbiltà previsti fl-Artikolu 32(2) tar-[Regoli Uniformi CIV]?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq it-tieni domanda

- 28 Permezz tat-tieni domanda tagħha, li għandha tkun l-ewwel waħda li tingħata risposta, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1371/2007 għandux jiġi interpretat fis-sens li impriża ferrovjarja għandha dritt tinkludi klawżola fil-kundizzjonijiet ġenerali tat-trasport tagħha li permezz tagħha hija tiġi eżentata mill-obbligi tagħha għal kumpens rigward il-prezz tal-biljett minhabba dewmien, meta d-dewmien isehh minhabba forza maġġuri jew minhabba waħda mir-raġunijiet imniżżlin fl-Artikolu 32(2) tar-Regoli Uniformi CIV.
- 29 Preliminarjament, għandu jifakkar li l-Artikolu 17(1) tar-Regolament Nru 1371/2007 jipprovdni l-kumpens minimu, ikkalkolat abbażi tal-prezz tal-biljett tat-trasport, li l-passiġġieri għandhom dritt jeżiġu mill-impriża ferrovjarja fil-każ ta' dewmien.

- 30 Madankollu, skont l-Artikolu 17(4) ta' dan ir-regolament, il-passiġġieri ma humiex intitolati għal kumpens jekk dawn ikunu ġew infurmati bid-dewmien qabel jixtru l-biljett tagħhom jew jekk id-dewmien ikun inqas minn 60 minuta. Barra minn hekk, l-aħħar subparagrafu tal-Artikolu 17(1) tal-imsemmi regolament jippreċiża li l-kalkolu tat-tul tad-dewmien ma jieħux inkunsiderazzjoni d-dewmien fejn l-impriza ferrovjarja tista' tipprova li dan seħħ f'territorji 'il barra minn dawk li fihom huwa applikabbli t-Trattat KE.
- 31 Għall-kuntrarju, ebda dispożizzjoni tar-Regolament Nru 1371/2007 ma tipprovdi li l-imprizi ferrovjarji huma eżentati mill-obbligu ta' kumpens kif jirriżulta mill-Artikolu 17(1) ta' dan ir-regolament, meta d-dewmien huwa imputabbli għal forza maġġuri.
- 32 Madankollu, l-Artikolu 15 tar-Regolament Nru 1371/2007 jipprovdi li r-responsabbiltà tal-imprizi ferrovjarji fejn jikkonċerna d-dewmien, konnessjonijiet mitlufa u l-kancellazzjonijiet hija, bla ħsara għall-Artikoli 16 sa 18 ta' dan ir-regolament, irregolata mill-Artikolu 32 tar-Regoli Uniformi CIV.
- 33 Kif jirriżulta mill-premessa 14 tar-Regolament Nru 1371/2007, effettivament il-leġiżlatur tal-Unjoni kkunsidra li huwa mixtieq li s-sistema ta' kumpens tal-passiġġieri fil-każ ta' dewmien tistrieħ fuq l-istess bażi bħas-sistema internazzjonali prevista mill-COTIF, li r-Regoli Uniformi CIV jagħmlu parti minnha.
- 34 Skont l-Artikolu 32(1) tal-imsemmija Regoli Uniformi, it-trasportatur ferrovjarju huwa responsabbli, fir-rigward tal-passiġġier, mid-dannu li jirriżulta mill-fatt li, minhabba kancellazzjoni, dewmien ta' ferrovija jew konnessjoni mitlufa, il-vjaġġ ma jkunx jista' jkomplih fl-istess jum. Id-danni li l-passiġġier bil-ferrovija huwa intolat għalihom f'ċirkustanzi bħal dawn jinkludu l-ispejjeż raġonevoli ta' akkomodazzjoni kif ukoll l-ispejjeż sabiex jiġu nnotifikati l-persuni li qed jistennew lill-passiġġier.
- 35 Ir-raġunijiet għal eżenzjoni mir-responsabbiltà tat-trasportatur koperti b'din id-dispożizzjoni huma previsti fl-Artikolu 32(2) tar-Regoli Uniformi CIV.
- 36 F'dan il-kuntest, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, fl-ewwel lok, jekk, fiċ-ċirkustanzi msemmija f'dan l-Artikolu 32(2), trasportatur ferrovjarju għandux dritt li jiġi eżentat mill-obbligu tiegħu li jikkumpensa lill-passiġġier skont l-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1371/2007.
- 37 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li l-Artikolu 32 tar-Regoli Uniformi CIV jikkonċerna d-dritt tal-passiġġieri ferrovjarji għal kumpens għad-dannu li jirriżulta mid-dewmien jew mill-kancellazzjoni ta' ferrovija.
- 38 Għall-kuntrarju, il-kumpens previst fl-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1371/2007, ikkalkolat abbażi tal-prezz tal-biljett tat-trasport, huwa maħsub sabiex jiġi kkumpensat il-prezz imħallas mill-passiġġier inkambju ta' servizz li, definittivament, ma ġiex eżegwit skont il-kuntratt ta' trasport. Barra minn hekk, jirriżulta bħala forma ta' kumpens finanzjarju fiss u standardizzat, b'differenza mis-sistema ta' responsabbiltà prevista fl-Artikolu 32(1) tal-imsemmija Regoli Uniformi, li timplika evalwazzjoni individwalizzata tad-dannu subit.
- 39 Għalhekk, billi l-għanijiet u l-metodi ta' implementazzjoni tad-dispożizzjonijiet imsemmija iktar 'il fuq huma differenti, is-sistema ta' kumpens prevista mil-leġiżlatur tal-Unjoni skont l-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1371/2007 ma tistax tiġi assimilata mar-responsabbiltà tat-trasportatur ferrovjarju skont l-Artikolu 32(1) tar-Regoli Uniformi CIV.
- 40 Barra minn hekk, isegwi li fid-dawl tal-Artikolu 15 tar-Regolament Nru 1371/2007, il-kumpens lill-passiġġieri ferrovjarji skont l-Artikolu 17 ta' dan ir-regolament, ma għandux jipprekludihom milli jressqu azzjonijiet għal kumpens skont l-Artikolu 32(1) tal-imsemmija Regoli Uniformi jew, b'applikazzjoni skont l-Artikolu 32(3) ta' dawn ir-regoli uniformi, abbażi tad-dritt nazzjonali applikabbli.

- 41 Barra minn hekk, din l-interpretazzjoni hija kompatibbli mar-rapport ta' spjegazzjoni marbut mar-Regoli Uniformi li jikkonċernaw il-Kuntratt għat-Trasport Internazzjonali ta' Passiġġieri bil-Ferrovija (CIV), li jirriżulta fid-dokument intitolat "Rapport tal-Uffiċċju Ċentrali dwar ir-Revizjoni tal-Konvenzjoni dwar it-Trasport bil-Ferrovija (COTIF) tad-9 ta' Mejju 1980 u Rapport ta' Spjegazzjoni dwar it-testi adottati mill-Ħames Assemblea Ġenerali", tal-1 ta' Jannar 2011 li fi kliemhom: "[id-]dewmien fit-traffiku tal-passiġġieri jirrapprezenta każ tipiku ta' implementazzjoni żbaljata tal-kuntratt ta' garr [f']bosta sistemi ġuridiċi, [...] jiġġustifika remunerazzjoni mnaqqsa, jiġifieri [f'dan il-każ] tnaqqis fil-prezz tat-trasport".
- 42 Mill-kunsiderazzjonijiet preċedenti jirriżulta li r-raġunijiet għal eżenzjoni mir-responsabbiltà tat-trasportatur previsti fl-Artikolu 32(2) tar-Regoli Uniformi CIV ma jistgħux jiġu kkunsidrati bħala applikabbli fil-kuntest tal-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1371/2007.
- 43 Din l-interpretazzjoni hija kkorroborata mix-xogħlijiet preparatorji tar-Regolament Nru 1371/2007, li minnhom jirriżulta li, jekk il-leġiżlatur tal-Unjoni għażel li jallinja d-dispożizzjonijiet relatati mar-responsabbiltà tal-impriżi ferrovjarji fil-każ ta' dewmien, konnessjonijiet mitlufa u kanċellazzjonijiet fil-kapitoli korrispondenti mar-Regoli Uniformi CIV, minbarra dan, il-leġiżlatur ikkunsidra neċessarju li f'dan ir-regolament jipprovdi dispożizzjonijiet partikolari li jirregolaw ir-rimbors u tibdil tar-rotta, il-kumpens relatat mal-prezz tal-biljett u l-obbligu li tiġi pprovduta assistenza għall-passiġġieri fil-każ ta' dewmien.
- 44 Issa, hekk kif juri r-rifjut min-naħa tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea għal emenda, adottata mill-Parlament Ewropew fit-tieni qari u intiża li tiċċara li l-Artikolu 32(2) tal-imsemmija Regoli Uniformi japplika wkoll għad-dispożizzjonijiet li jinsabu fl-Artikoli 16 u 17 tar-Regolament Nru 1371/2007, il-leġiżlatur tal-Unjoni intenzjonalment irrifjuta li jipprovdi li l-impriżi ferrovjarji jkunu eżentati mill-obbligu tagħhom li jagħtu kumpens marbut mal-prezz tal-biljett minhabba dewmien, fiċ-ċirkustanzi koperti fl-imsemmi Artikolu 32(2).
- 45 B'dan il-mod, il-leġiżlatur tal-Unjoni kkunsidra li l-obbligu ta' kumpens marbut mal-prezz imħallas inkambju ta' servizz ta' trasport li ma twettaqx skont il-kuntratt ta' trasport, jaqa' fuq it-trasportatur ferrovjarju, inkluż meta d-dewmien huwa dovut għal waħda mir-raġunijiet elenkati fl-Artikolu 32(2) tar-Regoli Uniformi CIV.
- 46 Fit-tieni lok, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk ir-raġunijiet ta' esklużjoni mir-responsabbiltà tat-trasportatur previsti bir-Regolamenti Nri 261/2004, 1177/2010 u 181/2011, li rispettivament jirrelataw mat-trasport tal-passiġġieri b'ajruplan, b'dgħajsa kif ukoll b'xarabank u b'kowč, jistgħux jiġu applikati b'analogija għat-trasport ferrovjarju.
- 47 F'dan ir-rigward, għandu jitfakkar li s-sitwazzjoni tal-impriżi li joperaw fil-qasam tal-attività ta' diversi mezzi ta' trasport ma hijiex paragonabbli fejn, fid-dawl tal-metodi ta' operar tagħhom, il-kundizzjonijiet ta' aċċessibbiltà tagħhom u tat-tqassim tan-netwerks tagħhom, dawn id-diversi mezzi ta' trasport ma humiex interkambjabbli fir-rigward tal-kundizzjonijiet tal-użu tagħhom. F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-leġiżlatur tal-Unjoni kellu d-dritt jistabbilixxi regoli li jipprovdu protezzjoni lil konsumatur b'livelli li jvarjaw skont is-settur tat-trasport ikkonċernat (sentenza tal-31 ta' Jannar 2013, McDonagh, C-12/11, punti 56 u 57).
- 48 Għaldaqstant, ir-raġunijiet għal eżenzjoni previsti bil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni applikabbli għall-mezzi l-oħra tat-trasport ma jistgħux jiġu applikati b'analogija għat-trasport ferrovjarju.
- 49 Bl-istess mod, ma jistax jiġi aċċettat l-argument li l-prinċipju ġenerali tad-dritt tal-Unjoni dwar il-forza maġġuri għandu jkun applikabbli f'ċirkustanzi bħal dawk inkwistjoni fil-kawża prinċipali, bil-konsegwenza li trasportatur ferrovjarju jkollu dritt li jirrifjuta li jhallas lill-passiġġieri kkonċernati kumpens marbut mal-prezz tal-biljett minhabba dewmien ikkawżat minn forza maġġuri.

- 50 Fil-fatt, la l-forza maġġuri u l-ebda ċirkustanza ekwivalenti ma jissemmew fl-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1371/2007, u lanqas fi kwalunkwe dispożizzjoni oħra ta' dan tal-aħhar rilevanti għall-finijiet ta' interpretazzjoni ta' dan l-artikolu.
- 51 F'dawn iċ-ċirkustanzi, interpretazzjoni differenti tal-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1371/2007 jkollha effett li tikkontesta l-għan ewlieni ta' protezzjoni tad-drittijiet tal-passiġġieri ferrovjarji intiz minn dan ir-regolament u mfakkar fil-premessi 1 sa 3 tiegħu.
- 52 Mill-kunsiderazzjonijiet kollha preċedenti jirriżulta li r-risposta għat-tieni domanda għandha tkun li l-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1371/2007 għandu jiġi interpretat fis-sens li impriża ferrovjarja ma għandhiex dritt illi tinkludi fil-kundizzjonijiet ġenerali tat-trasport tagħha klawżola illi biha tiġi eżentata mill-obbligu tagħha li tagħti kumpens marbut mal-prezz tal-biljett minhabba dewmien, meta d-dewmien iseħħ minhabba każ ta' forza maġġuri jew xi waħda mir-raġunijiet elenkati fl-Artikolu 32(2) tar-Regoli Uniformi CIV.

Fuq l-ewwel domanda

- 53 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 30(1) tar-Regolament Nru 1371/2007 għandux jiġi interpretat fis-sens li l-korp nazzjonali inkarigat bl-applikazzjoni ta' dan ir-regolament jistax, fl-assenza ta' dispożizzjoni nazzjonali għal dan l-iskop, jimponi fuq impriża ferrovjarja, li l-kundizzjonijiet għal kumpens għar-rimbors tal-prezz tal-biljett tagħha ma jikkorrispondux mal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 17 ta' dan ir-regolament, il-kontenut speċifiku ta' dawn tal-aħhar.
- 54 Fil-fatt, l-imsemmija qorti tar-rinviju tikkunsidra, li l-Artikolu 78b(2) tal-liġi dwar il-ferroviji, li taħtha l-Kommission hija obbligata li tiddikjara invalidi l-kundizzjonijiet għal kumpens bħala li ma humiex konformi mal-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1371/2007, ma jiggerantixxi li jiġu żgurati d-drittijiet tal-passiġġieri ferrovjarji fil-każijiet kollha.
- 55 B'mod partikolari, id-dikjarazzjoni ta' invalidità tal-klawżoli kkonċernati, sa fejn din ma tkunx sussegwentement emendata sabiex dawn il-klawżoli jkunu konformi mat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 17(1) tar-Regolament Nru 1371/2007, ma tiggerantixxi li jiġi żgurat li l-passiġġieri ferrovjarji jibbenefikaw minn kundizzjonijiet għal kumpens previsti b'din id-dispożizzjoni.
- 56 F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-ewwel domanda magħmula mill-qorti tar-rinviju għandha essenzjalment tintfiehemi sabiex jiġi deċiż jekk, fid-dawl tas-setgħat limitati illi hija għandha taht id-dritt Awstrijak, il-Kommission għandhiex dritt li tinvoka direttament l-Artikolu 30(1) tar-Regolament Nru 1371/2007 sabiex tadotta miżuri intizi li jiggerantixxu d-drittijiet tal-passiġġieri ferrovjarji.
- 57 F'dan ir-rigward, għandu jifakkar li kemm minhabba n-natura tagħhom kif ukoll il-funzjoni tagħhom fis-sistema tas-sorsi tad-dritt tal-Unjoni, id-dispożizzjonijiet ta' regolament għandhom, bħala regola ġenerali, effett immedjat fl-ordinamenti ġuridiċi nazzjonali mingħajr ma jkun meħtieġ li l-awtoritajiet nazzjonali jadottaw miżuri ta' applikazzjoni (sentenza tat-28 ta' Ottubru 2010, SGS Belgium *et*, C-367/09, Ġabra p. I-10761, punt 32 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 58 Madankollu, uħud mid-dispożizzjonijiet ta' regolament jistgħu jeħtieġu, sabiex jiġu implementati, l-adozzjoni ta' miżuri ta' applikazzjoni min-naħa tal-Istati Membri (ara s-sentenza SGS Belgium, iċċitata iktar 'il fuq, punt 33).
- 59 F'dan il-każ, l-Artikolu 30(1) tar-Regolament Nru 1371/2007 jipprovdi li l-korp nazzjonali inkarigat bl-applikazzjoni ta' dan ir-regolament għandu jiehu l-miżuri neċessarji sabiex jiżgura li d-drittijiet tal-passiġġieri huma rrispettati.

- 60 Madankollu, għandu jiġi kkonstatat li l-miżuri konkreti li dan il-korp għandu jadotta ma ġewx iddefiniti mil-legiżlatur tal-Unjoni.
- 61 Barra minn hekk, għandu jiġi rrilevat li, skont it-tielet subparagrafu tal-Artikolu 30(1) tar-Regolament Nru 1371/2007, l-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni bir-responsabbiltajiet tal-imsemmi korp.
- 62 Mill-kunsiderazzjonijiet preċedenti jirriżulta li għall-implementazzjoni tiegħu, l-Artikolu 30(1) tar-Regolament Nru 1371/2007 jeħtieġ l-adozzjoni mill-Istati Membri ta' miżuri ta' implementazzjoni intiżi sabiex jiddefinixxu s-setgħat li għandu l-korp ta' sorveljanza nazzjonali.
- 63 Għalhekk, kuntrarjament għal dak li ssostni l-Kommission, l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 30(1) tar-Regolament Nru 1371/2007 ma jistax jiġi interpretat li jikkostitwixxi bażi ġuridika li tawtorizza lill-organi nazzjonali li jimponu fuq l-impriżi ferrovjarji l-kontenut speċifiku tal-klawżoli kuntrattwali tagħhom relatati mal-kundizzjonijiet għal kumpens.
- 64 Jirriżulta, b'konformità mal-Artikolu 4(3) TUE, li huwa l-obbligu tal-awtoritajiet kollha tal-Istati Membri, inklużi, fil-kuntest tal-ġurisdizzjoni tagħhom, l-awtoritajiet ġudizzjarji li jadottaw miżuri xierqa sabiex jiżguraw l-eżekuzzjoni tal-obbligi li jirriżultaw mir-Regolament Nru 1371/2007. Sabiex jiġi ggarantit l-effett sħiħ ta' dan tal-aħħar u sabiex tiġi żgurata l-protezzjoni tad-drittijiet li jingħataw lill-individwi, l-imsemmija awtoritajiet huma meħtieġa li jinterpretaw u japplikaw il-liġi nazzjonali, sa fejn huwa possibbli, fid-dawl tat-test kif ukoll tal-iskop tal-imsemmi regolament sabiex jintlaħaq ir-riżultat intiż minn dan tal-aħħar.
- 65 F'dan il-każ, fid-dawl tal-għanijiet stabbiliti fil-premessi 1 sa 3 tar-Regolament Nru 1371/2007, id-dispożizzjonijiet rilevanti tad-dritt Awstrijak, inklużi dawk li jirregolaw is-sanzjonijiet applikabbli fil-każ ta' ksur ta' dan ir-regolament, għandhom jiġu interpretati u applikati b'konformità mal-ħtieġa għal livell għoli ta' protezzjoni tal-passiġġieri ferrovjarji, b'mod illi dawn id-drittijiet mogħtija lilhom ikunu ggarantiti.
- 66 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha preċedenti, ir-risposta għall-ewwel domanda għandha tkun li l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 30(1), tar-Regolament Nru 1371/2007 għandu jiġi interpretat fis-sens li l-korp nazzjonali inkarigat bl-applikazzjoni ta' dan ir-regolament jista', fl-assenza ta' dispożizzjoni nazzjonali għal dan l-iskop, jimponi fuq impriża ferrovjarja, li l-kundizzjonijiet għal kumpens tal-prezz tal-biljett tagħha ma jikkorrispondux mal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 17 tal-imsemmi regolament, il-kontenut speċifiku ta' dawn tal-aħħar.

Fuq l-ispejjeż

- 67 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) **L-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 30(1) tar-Regolament (KE) Nru 1371/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-23 ta' Ottubru 2007 dwar id-Drittijiet u l-Obbligi tal-passiġġieri ferrovjarji, għandu jiġi interpretat fis-sens li l-korp nazzjonali inkarigat bl-applikazzjoni ta' dan ir-regolament jista', fl-assenza ta' dispożizzjoni nazzjonali għal dan l-iskop, jimponi fuq impriża ferrovjarja, li l-kundizzjonijiet għal kumpens tal-prezz tal-biljett tagħha ma jikkorrispondux mal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 17 tal-imsemmi regolament, il-kontenut speċifiku ta' dawn tal-aħħar.**

- 2) L-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1371/2007 għandu jiġi interpretat fis-sens li imprima ferrovjarja ma għandhiex dritt illi tinkludi fil-kundizzjonijiet ġenerali tat-trasport tagħha klawzola illi biha tiġi eżentata mill-obbligu tagħha li tagħti kumpens marbut mal-prezz tal-biljett minhabba dewmien, meta d-dewmien isehh minhabba każ ta' forza maġġuri jew xi waħda mir-raġunijiet elenkati fl-Artikolu 32(2) tar-Regoli Uniformi dwar il-Kuntratt għat-Trasport Internazzjonali ta' Passiġġieri u Bagalji bil-Ferrovija tal-Konvenzjoni dwar it-Trasport Internazzjonali bil-Ferrovija tad-9 ta' Mejju 1980, kif emendata mill-Protokoll ta' Vilnius tat- 3 ta' Ġunju 1999.

Firem